

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 551/2021-21

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a sudcov Petra Straku a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného URBAN STEINECKER GAŠPEREC BOŠANSKÝ, s. r. o., advokátka kancelária, Havlíčkova 16, Bratislava, [REDAKOVANÉ], proti postupu Okresného súdu Bratislava I v konaní sp. zn. 10Csp/92/2017 a proti postupu Krajského súdu v Bratislave v konaní sp. zn. 8CoCsp/7/2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 31. augusta 2021 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) v spojení s čl. 47 Charty základných práv Európskej únie postupom okresného a krajského súdu v civilnom spore. Žiada, aby bolo krajskému súdu prikázané konať bez zbytočných prieťahov a finančné zadostučinenie 2 700 eur.

II.

2. Sťažovateľ sa žalobou doručенou okresnému súdu 31. októbra 2017 domáha proti banke ako žalovanému určenia, že (i) úverová zmluva „Flexipôžička“ z 18. augusta 2015 uzatvorená medzi sťažovateľom a žalovaným je bezúročná a bez poplatkov, (ii) z 57. splátky je povinný žalovanému zaplatiť len 6,51 eur, (iii) nie je povinný zaplatiť splátky 58 až 108, (iv) zmluvná podmienka poplatok za poskytnutie úveru 36,40 eur je neprijateľná zmluvná podmienka, (v) zmluvná podmienka „rozhodcovská doložka“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

3. Žaloba bola žalovanému doručená 19. decembra 2017 a žalovaný sa k žalobe vyjadril 29. marca 2018. K tomuto vyjadreniu žalovaného sa sťažovateľ vyjadril 1. júna 2018, no na toto vyjadrenie sťažovateľa napriek výzve okresného súdu žalovaný nereagoval. Žalovaný ďalej v priebehu roka 2019 okresnému súdu predkladal kópie súdnych rozhodnutí, ktoré mali posilniť jeho právnu argumentáciu. Dňa 6. septembra 2019 bolo nariadené pojednávanie na 19. február 2020, ktoré bolo odročené, keďže sťažovateľ žiadal vykonať ako dôkaz rozhodnutia Slovenskej obchodnej inšpekcie. Pre pandémiu bolo pojednávanie nariadené na 13. máj 2020 odročené na 5. október 2020, keď bola žaloba sťažovateľa sčasti zamietnutá a sčasti na jeho späťvzatie bolo konanie zastavené. Rozsudok bol sťažovateľovi doručený 16. novembra 2020. Proti rozsudku podal sťažovateľ odvolanie, ktoré bolo krajskému súdu predložené 25. marca 2021. Hoc okresný súd sťažovateľa na pojednávania predvolával, sťažovateľ sa nedostavil ani na jedno z pojednávanií a na pojednávaní, na ktorom bol vyhlásený rozsudok, sa nezúčastnil ani jeho advokát.

III.

4. Sťažovateľ rozsiahlo uvádza, v čom spočíva naplnenie predpokladov prípustnosti ústavnej sťažnosti a v čom vidí splnenie predpokladov na vyslovenie porušenia uvedených základných práv. K právnej a faktickej zložitosti uvádza, že ide o bežnú agendu všeobecných súdov s tým, že v namietanom konaní ide len o posúdenie právnych otázok. Vo vzťahu k svojmu postupu uvádza, že v konaní bol plne súčinný. K postupu súdu uvádza, že za akceptovateľné možno považovať prieťahy v trvaní najviac troch mesiacov. K významu sporu uvádza, že konanie má pre neho osobitný význam, keďže ide o citlivú spotrebiteľskú vec.

IV.

5. Sťažovateľ sa vyslovenia porušenia svojich základných práv v tomto konaní pred všeobecnými súdmi domáhal už ústavnou sťažnosťou zo 7. mája 2020, ktorá bola uznesením ústavného súdu č. k. IV. ÚS 276/2020 zo 17. júna 2020 odmietnutá, a to s ohľadom na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva v obdobných veciach, podľa ktorej v civilných veciach dĺžka súdneho konania na jednom stupni v trvaní dva až tri roky v závislosti od povahy veci nie je v rozpore s právom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. K argumentácii sťažovateľa o jeho výdajoch na právne zastúpenie ústavný súd uviedol, že voľba advokáta vyžadujúca si zvýšené finančné náklady nemôže byť sama osebe okolnosťou odôvodňujúcou porušenie základného práva.

6. Znova sa sťažovateľ porušenia svojich základných práv v tomto konaní pred všeobecnými súdmi domáhal ústavnou sťažnosťou z 30. novembra 2020, no i táto bola uznesením ústavného súdu č. k. II. ÚS 109/2021 zo 17. marca 2021 odmietnutá. Ústavný súd osobitne poukázal na rozsiahlosť argumentácie sťažovateľa a žalovaného, keď ku dňu rozhodnutia okresného súdu vo veci samej mal spis 441 strán tvorených predovšetkým podaniami strán a ich príloh – prevažne kópií množstva súdnych rozhodnutí. Ústavný súd zvýraznil, že ak sú podania rozsiahle, treba počítať s predĺžením konania. Z toho ústavný súd dospel k záveru, že ide o zložitú vec, čo vyplýva aj z toho, že právne zastúpenie sťažovateľa si podľa jeho tvrdení vyžiadalo viacero porád s jeho advokátom. Ústavný súd poukázal na to, že nejde o spor, ktorý by si vyžadoval osobitnú starostlivosť. Ako podstatné skutočnosti ústavný súd zvýraznil to, že pojednávanie 19. februára 2020 bolo odročené na návrh sťažovateľa na vykonanie ďalšieho dokazovania a pojednávanie 13. mája 2020 pre objektívny

dôvod pandémie s tým, že k predĺženiu konania prispelo aj čiastočne späťvzatie žaloby, ktoré nebolo vyvolané konaním žalovaného.

7. Sťažovateľ už svojou treťou ústavnou sťažnosťou znova namieta prieťahy v konaní, ktoré namietal už odmietnutými ústavnými sťažnosťami. Už svoju druhú sťažnosť sťažovateľ podával v čase, keď okresný súd rozhodol tak, že jeho žalobu zamietol. Oproti skutkovému stavu, z ktorého ústavný súd vychádzal pri svojom poslednom rozhodnutí zo 17. marca 2021, sa v namietanom postupe všeobecných súdov zmenilo len to, že sťažovateľ podal proti rozsudku odvolanie, ktoré bolo krajskému súdu predložené na rozhodnutie 25. marca 2021.

8. Nie každý prieťah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy alebo práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (III. ÚS 199/02, I. ÚS 154/03). Pojem „zbytočné prieťahy“ je pojem autonómny, ktorý možno vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. Len v prípade, ak ústavný súd zistí, že postup všeobecného súdu sa vyznačoval takými významnými prieťahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prieťahy, môže vysloviť porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov (I. ÚS 38/04, III. ÚS 24/04, III. ÚS 372/06). Od júna 2018 okresný súd nekonal priebežne, keďže až v septembri 2019 nariadil pojednávanie na február 2020. Práve v tomto období boli okresnému súdu doručené podania žalovaného s rozhodnutiami krajských súdov, ktorými podporoval dôvodnosť svojej procesnej obrany. Hoci je zrejmé, že okresný súd približne rok a pol nekonal, nemožno na toto obdobie nahliadať schematicky, keďže práve v tomto čase mu boli doručené podania, z ktorých vyplynulo prehĺbenie argumentácie strán. Oboznámenie sa s rozsiahlou argumentáciou, ktorá je postavená na protichodných rozhodnutiach krajských súdov, je faktorom, ktorý robí vec po právnej stránke obťažnejšou. Preto takáto ojedinelá, hoc dlhšie trvajúca nečinnosť, ktorá sa prejavila v odstupe medzi doručením posledného okresným súdom vyžiadaného podania a nariadením pojednávania, sama osebe nezakladá porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. To platí o to viac, že okresný súd bol schopný vo veci rozhodnúť v dobe kratšej ako tri roky od podania žaloby sťažovateľom.

9. Čo sa týka významu veci pre sťažovateľa, nejde o vec s mimoriadnym významom. Pokiaľ sa sťažovateľ domnieva, že nemá povinnosť zaplatiť žalobcovi úroky a poplatky a že nemusí plniť z neplatných zmluvných podmienok, môže tak urobiť aj bez ochrany v podobe súdneho rozhodnutia s deklaratórnym účinkom. Sťažovateľom nastolené otázky možno riešiť v prípadnej žalobe žalovaného proti sťažovateľovi o zaplatenie. Význam veci pre sťažovateľa je sporný aj s ohľadom na jeho správanie v konaní. Pokiaľ je vec pre sťažovateľa mimoriadne dôležitá, je otázne, prečo sa sťažovateľ nezúčastnil žiadneho z nariadených pojednávania, a to aj napriek tomu, že svoj výsluch v žalobe sám navrhol. Aj keď sťažovateľ tvrdí, že v postupe okresného súdu došlo k porušeniu jeho práv, pričom už dve jeho ústavné sťažnosti boli odmietnuté, je zarážajúce, že doteraz nepodal či už neformálnu žiadosť o nariadenie pojednávania alebo sťažnosť predsedovi súdu podľa § 62 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

10. Rovnako ako pri predchádzajúcej ústavnej sťažnosti sťažovateľa možno uzavrieť, že vec sama osebe síce nie je skutkovo či právne zložitá. Avšak rozsiahlosť podaní a otvorenie rôznych čiastkových právnych otázok zložitosť veci prehĺbilo, čo si vyžiadalo rozhodnutie v dlhšom čase. Obdobne aj vo vzťahu k významu veci pre sťažovateľa nemožno dospieť k záveru, že by sťažovateľ významne utrpel tým, že vec nebola okresným súdom rozhodnutá ani po troch rokoch od podania žaloby. Z postupu sťažovateľa vyplýva jeho indiferentný vzťah k sporu. Preto i zistená nečinnosť okresného súdu v trvaní približne jeden a pol roka neviedla k porušeniu základných práv sťažovateľa. Okrem toho už samotné rozhodnutie okresného súdu sťažovateľovi poskytuje určitý stupeň právnej istoty o otázke dôvodnosti jeho žaloby. Celkom nedôvodná je ústavná sťažnosť vo vzťahu k postupu krajského súdu, ktorému bolo odvolanie sťažovateľa predložené v marci tohto roku. Konanie na krajskom súde trvá necelý polrok a pri takejto dĺžke konania nemožno dospieť k záveru o tom, že postup krajského súdu viedol k porušeniu základných práv sťažovateľa. Ústavná sťažnosť je zjavne neopodstatnená a ako taká bola podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

Podľa § 67 zákona o ústavnom súde pripája k tomuto rozhodnutiu odlišné stanovisko sudca Peter Straka, ktoré sa týka výroku, ako aj odôvodnenia rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. októbra 2021

Robert Šorl
predseda senátu